

Retkes József (1936-2022)

A közelmúltban hunyt el Retkes József, a dísznövény ágazat kiemelkedő egyénisége, aki munkásságával nagymértékben hozzájárult a magyar díszkertészet fejlődéséhez. Búcsúztatása egyik korábbi munkahelyén, a Kámoni Arborétum nagy mammutfenyője alatt volt 2022. március 30-án.

Már a középiskolai évek alatt találkozott a dísznövényekkel, amikor a Gyenes Kertészetben a termesztéssel ismerkedett. A Kertészeti és Szőlészeti Főiskolán a Faiskola Tanszéken, dr. Probocskai Endre vezetésével készítette szakdolgozatát, 1959-ben szerzett diplomát. Bár faiskolásként végzett, és Probocskai tanár úr szeretne volna munkatársként megtartani, akkor azonban politikai

okokból nem alkalmazták az egyetemen.

Miskolcon a városgazdálkodási vállalat faiskolájában vállalt állást, ahol az országosan induló városfásítási program keretében anyatelepeket hozott létre, szelekciós munkába kezdett, és Domokos János szelekciós tevékenységébe dolgozott be. A rossz munkamoráltól sokat szenvedett, ezért fél év múlva, amint lehetősége nyílt, Szombathelyen, az ERTI Kámoni Arborétumában vállalt munkát. Kezdetben intézeti mechanikusként, majd tudományos segédmunkatársként, tudományos munkatársként, végül tudományos főmunkatársként dolgozott. Az itt töltött 11 év alatt Bánó Istvánnal közösen fenyőnemesítésben vett részt, magtermő ültetvényeket létesített, valamint külföldi fajták honosítását végezte. Az erdei fenyő magtermesztésének kidolgozásával nemzetközi elismerést szereztek, munkájukat még ma is idézik az erdészeti szakirodalomban.

1970-ben a Kertész MTSZ munkatársa lett, itt a növényházi cserepes virágos és levéldísznövények termesztése és nemesítése terén alkotott kiemelkedőt: 30 körüli cserepes dísznövény fajta kötődik a nevéhez, nemesítői tevékenységét 1981-ben Fleischmann Rudolf-díjjal ismerte el a Földművelésügyi Minisztérium. Elsőként az országban itt vezette be és futtatta fel a vágott Cymbidium üzemi termesztését, és valósította meg másik nagy tervét, a szövettenyésztő laboratóriumot. Innen ment nyugdíjba először, 1995-ben.

Munkássága nem korlátozódott a termesztésre, a kereskedelem hiányosságait látva, 1984-ben részt vett a Floracoop nagybani virágpiac megszervezésében, beindításában, majd az 1990-es évek elejétől a máig országosan legnagyobb virágcsarnok, a Flora Hungaria megszervezésében, felépítésében, beindításában. A rendszerváltás után létrejött Dísznövény Szövetség és Termék Tanács első elnökéül 1993-ban szintén Retkes Józsefet választották, ezen túlmenően a Magyar Kertészeti Tanács alapító tagja és elnöke is volt. A Flora Hungaria virágpiacnak, az

ország legjelentősebb virág-nagykereskedelmi központjának 2005-ig volt szakmai igazgatója, másodszeri nyugdíjba vonulásáig.

A nyugdíjba vonulás azonban csak még több időt adott neki a munkához, a nemesítéshez, ennek az időszaknak legkiemelkedőbb eredménye a világhírű Oxalis színsor, ami több kontinensen is elsöprő sikert aratott, de foglalkozott fásszárú növények szelektálásával is, például különböző vessző- és őszi lombosú somfajták nemesítésével. Szakmai munkássága elismerésül 2016-ban a Földművelésügyi Minisztérium Életfa Emlékplakett kitüntetését vehette át.

Retkes József ezer szállal kötődött intézményünkhöz, illetve azon belül a Dísznövénytermesztési és Dendrológiai Tanszékhez is. Nemcsak széleskörű szakmai ismereteire, tanácsaira, kiváló ismeretterjesztő előadásaira számíthattunk mindig, de tevékenyen részt vett oktatási feladatokban is. Hallgatóink számára óriási élmény volt, akár a szombathelyi kertészetben, akár később a Flora Hungarián fogadta őket, vagy meghívott előadóként tartott órát tanszékünkön, de évtizedekig vett részt a záróvizsga-bizottságainkban is, és bízta az új nemzedékeket a kitartó, szorgalmas munkára. Szakmai és oktatói tevékenységét az egyetem címzetes egyetemi docensi cím adományozásával ismerte el.

Szakmai munkásságát ápoljunk, emlékét kegyelettel őrizzük.

Tillyné Mándy Andrea és Honfi Péter